

Eiropas
Komisija

CASP 2022

Saskaņota rīcība produktu
drošuma jomā

Galīgais ziņojums

Satura rādītājs

Saīsinājumu saraksts	2
Kopsavilkums	3
CASP2022 galvenie rezultāti un secinājumi	5
1. CASP2022 projekts	8
1.1 CASP2022 un tās darbību apraksts	8
1.2 Iesaistītās TUI	9
2. Izstrādājumu pārbaudes	10
2.1. Rotaļlietas ar magnētiem	10
2.2. Ķīmiskās vielas rotaļlietās	11
2.3. Bērnu ratiņi	12
2.4. Ozona gaisa attīrītāji un sterilizatori	13
2.5. Ceļojuma adapteri	14
2.6. Higiēnas līdzekļi	15
3. Horizontālās darbības	16
3.1. Komunikācijas pastiprinātājs	16
3.2. Riska novērtējums un pārvaldība	17
3.3. Tiešsaistes tirgus uzraudzība	18
3.4. Preces un produkti, ko pārdod ielu tirdziņos	19
4. Secinājumi	20
4.1. Galvenie rezultāti	20
4.2. Vispārīgi secinājumi un gūtās atziņas	21
4.3. Ieteikumi	22

Saīsinājumu saraksts

SAĪSINĀJUMS	APRAKSTS
CASP	Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā
JUST ĢD	Eiropas Komisijas Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
EN	Eiropas standarts
ES	Eiropas Savienība
IP	Izstrādājumu pārbaudes
1. IP	Rotaļlietas ar magnētiem
2. IP	Ķīmiskās vielas rotaļlietās
3. IP	Bērnu ratiņi
4. IP	Ozona gaisa attīrītāji un sterilizatori
5. IP	Ceļojuma adapteri
6. IP	Higiēnas līdzekļi
HD	Horizontālā darbība
1. HD	Komunikācijas pastiprinātājs
2. HD	Riska novērtējums un pārvaldība
3. HD	Tiešsaistes tirgus uzraudzība
4. HD	Preces un produkti, ko pārdod ielu tirdziņos
REACH	Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu
TUI	Tirgus uzraudzības iestāde

Kopsavilkums

Pārskats par CASP2022 un tās darbībām

Vispārīgs apraksts

Saskaņotas rīcības produktu drošuma jomā (CASP) projekta mērķis ir ļaut visām Eiropas Savienības/Eiropas Ekonomikas zonas valstu tirgus uzraudzības iestādēm sadarboties, lai uzlabotu Eiropas vienotajā tirgū laisto produktu drošumu.

CASP projekta mērķis ir nodrošināt drošu vienoto tirgu, sniedzot tirgus uzraudzības iestādēm rīkus, kas nepieciešami, lai kopīgi pārbaudītu tirgū pieejamos produktus, noteiktu to radītos riskus un izstrādātu kopīgas nostājas un procedūras. Papildus tam

CASP mērķis ir veicināt diskusijas un izveidot ideju jēgpilnu apmaiņu, lai izstrādātu kopīgas pieejas, metodiku, praktiskus rīkus un pamatnostādnes. CASP palīdz arī veicināt labāku izpratni par produktu drošumu ekonomikas dalībnieku un patērētāju vidū, īstenojot aktīvas komunikācijas stratēģiju, kurā galvenā uzmanība pievērsta CASP darbībām un rezultātiem.

Darbību apraksts

CASP projekti ļauj tirgus uzraudzības iestādēm sadarboties saskaņā ar to prioritātēm. Katru gadu CASP ietver dažādus pasākumus – izstrādājumu pārbaudes un horizontālās darbības. Uzdevumi, ko tirgus uzraudzības iestādes veic šo divu veidu darbību ietvaros, ievērojami atšķiras.

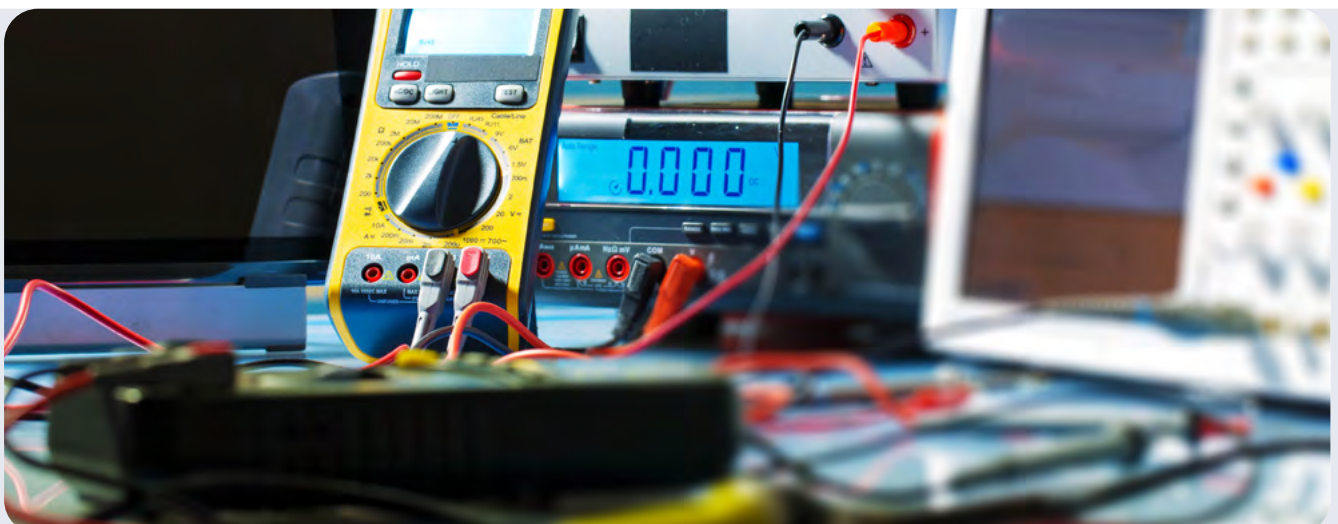
Izstrādājumu pārbaudes jomā tirgus uzraudzības iestādes akreditētās laboratorijās kopīgi testē dažādu veidu produktus, kas laisti vienotajā tirgū, nosaka riskus, ko tie varētu radīt, un izstrādā kopīgas nostājas un procedūras. Horizontālo darbību jomā CASP mērķis ir veicināt diskusijas un zināšanu apmaiņu, lai izstrādātu kopīgu metodiku, praktiskus rīkus un pamatnostādnes nolūkā vēl vairāk saskaņot kopīgas pieejas.

IZSTRĀDĀJUMU PĀRBAUDES

1. Rotaļlietas ar magnētiem
2. Ķīmiskās vielas rotaļlietās
3. Bērnu ratiņi
4. Ozona gaisa attīrītāji un sterilizatori
5. Ceļojuma adapteri
6. Higiēnas līdzekļi

HORIZONTĀLĀS DARBĪBAS

1. Komunikācijas pastiprinātājs
2. Riska novērtējums un pārvaldība
3. Tiešsaistes tirgus uzraudzība
4. Preces un produkti, ko pārdod ielu tirdziņos

IZSTRĀDĀJUMU PĀRBAUDES

①

Kopējā testēšanas un paraugu ņemšanas plāna apstiprināšana.

②

Testēšanas laboratorijas izvēle.

③

Paraugu savākšana un transportēšana uz testēšanas laboratoriju.

④

Testēšana un testēšanas pārskatu sniegšana.

⑤

Riska novērtēšana.

⑥

Korektīvo pasākumu veikšana attiecībā uz testētajiem produktiem.

HORIZONTĀLĀS DARBĪBAS

①

Datu vākšana un analīze. Aptaujas, intervijas un dokumentu izpēte, lai apzinātu vajadzības, trūkumus un problēmas saistībā ar tirgus uzraudzību.

②

Sākuma sanāksmes. Diskusija par darbību konkrētajiem mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

③

Starposma sanāksmes. Prezentācija un diskusija par dažādiem norādījumu dokumentiem.

④

Secinājumi, ieteikumi un ziņojumi. Diskusija par gūto pieredzi un galīgie secinājumi un ieteikumi.

⑤

Ārējā komunikācija.

Komunikācijas kampaņa.

CASP2022 galvenie rezultāti un secinājumi

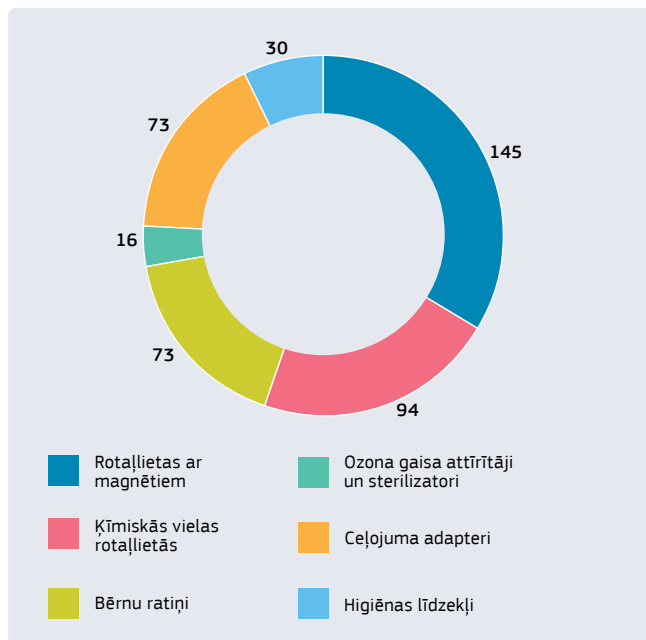
Izstrādājumu pārbaudžu svarīgākie aspekti un galvenie rezultāti

Visās sešās izstrādājumu pārbaudēs iesaistītās tirgus uzraudzības iestādes kopumā savāca 431 paraugu, izmantojot saskaņotu paraugu iegūšanas metodiku, kas noteikta katrai izstrādājumu kategorijai atsevišķi. Paraugu ņemšana tika veikta, pamatojoties uz katras tirgus uzraudzības iestādes veiktu priekšatlasi atbilstoši katra tirgus īpatnībām.

Katrā izstrādājumu pārbaudē savākie paraugi tika testēti vienā akreditētā laboratorijā, izmantojot vienotu testēšanas plānu. Papildus laboratorijas testiem tirgus uzraudzības iestādes veica brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes savas valsts valodā(-s).

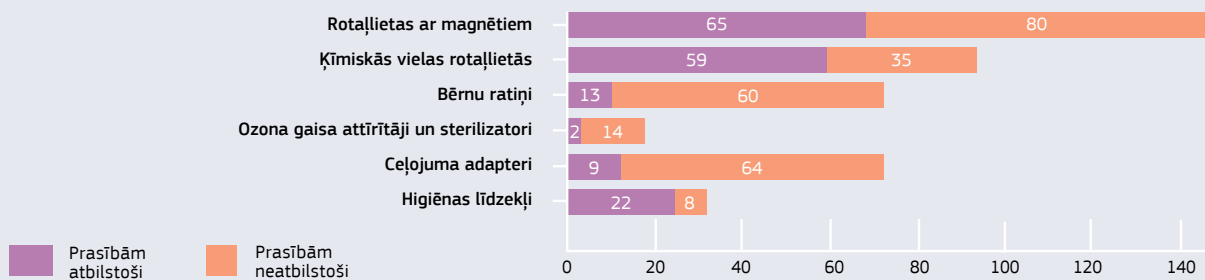
Visās CASP2022 darbībās veikto testu rezultāti ir iegūti, testējot konkrētus produktus, ko atlasījušas pieredzējušas tirgus uzraudzības iestādes. Tirgus uzraudzības iestādes parasti vāc paraugus, izmantojot uz risku balstītu pieeju. Tā kā ne visas Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas valstu iestādes piedalās katrā konkrētā pasākumā, galīgie rezultāti nesniedz statistiski visaptverošu priekšstatu par Eiropas vienoto tirgu. Korektīvie pasākumi, kas tiek veikti attiecībā uz testētajiem produktiem, ir vērsti uz to, lai izņemtu no tirgus patērētāju veselību un drošību apdraudošus produktus.

1. attēls. Kopējais testēto paraugu skaits (N=431)

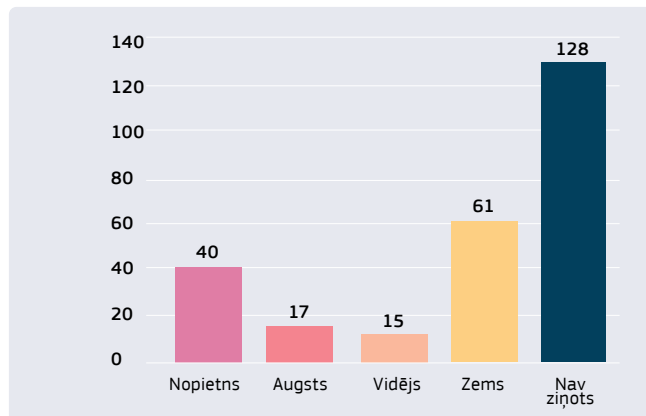

Tālāk tekstā redzamajā attēlā ir atspoguļoti katrā izstrādājumu pārbaudē iegūtie vispārējie testēšanas rezultāti.

2. attēls. Vispārējie testēšanas rezultāti (ieskaitot brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes) (N=431)

3. attēls. Prasībām neatbilstošo paraugu riska līmeņu pārskats (N=261)

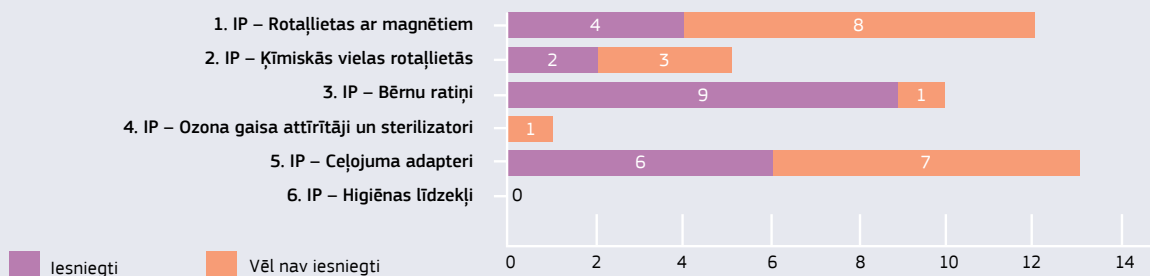
Lai konstatētu patērētājiem radītos riskus un izteiktu tos skaitļos, tirgus uzraudzības iestādes veica riska novērtējumu katram paraugam, kas neatbilda noteiktajām prasībām. Šajā kopīgajā pasākumā tika noteikts iespējamo traumu, kuras lietotājs varētu gūt, smagums un šādu traumu iespējamība. Būtiska sanāksmju daļa ir kopīgi riska novērtēšanas vingrinājumi, kas ļauj tirgus uzraudzības iestādēm izstrādāt kopīgas pieejas un apspriest sarežģītus gadījumus. Tirgus uzraudzības iestādēm bija arī iespēja ziņot un apmainīties viedokļiem par veiktajiem korektīvajiem pasākumiem¹.

¹ Ziņojumā iekļauto rezultātu pamatā ir informācija, kas bija pieejama 2023. gada 14. aprīlī un ko sniegušas TUI.

1. tabula. Veikto korektīvo pasākumu kopsavilkums pa izstrādājumu pārbaudēm

VEIKTIE KOREKTĪVIE PASĀKUMI	1. IP	2. IP	3. IP	4. IP	5. IP	6. IP	KOPĀ
Produkta atsaukšana no galalietotājiem	5	2	1		12		20
Produkta izņemšana no tirgus	6	5	15	2	2		30
Produkta pārdošanas aizliegums	3						3
Pārdošanas pārtraukšana	3	1	2		5		11
Produktu saraksta svītrotšana, ko veic tiešsaistes tirdzniecības vieta / interneta veikals	4						4
Prasība ekonomikas dalībniekam mainīt/uzlabot produktu	2				7		9
Prasība ekonomikas dalībniekam marķēt produktu ar atbilstošiem brīdinājumiem	18	2	2		11		33
Atbildīgās tirgus uzraudzības iestādes informēšana						2	2
Ekonomikas dalībnieka informēšana par testēšanas rezultātiem						6	6
Cits		10	7				17
Nav ziņots	39	15	33	12	27		126
KOPĀ	80	35	60	14	64	8	261

4. attēls. Safety Gate brīdinājumi, kas iesniegti, pamatojoties uz CASP2022 testēšanas rezultātiem (N=41)

Horizontālo darbību svarīgākie aspekti un galvenie rezultāti

Horizontālās darbības ļāva tirgus uzraudzības iestādēm apspriest problēmas, kas saistītas ar dažādiem visas iesaistītās puses interesējošiem tematiem, apmainīties ar viedokļiem un paraugpraksi un izstrādāt praktiskus risinājumus kopīgajām problēmām. Šo darbību laikā izstrādāto pamatnostādņu, rokasgrāmatu un norādījumu dokumentu mērķis ir palielināt

visu Eiropas Savienības / Eiropas Ekonomikas zonas valstu tirgus uzraudzības iestāžu tirgus uzraudzības darbību efektivitāti. Šiem dokumentiem var piekļūt un tos var izmantot visas iestādes.

Tālāk tekstā redzamajā tabulā ir apkopoti CASP2022 horizontālo darbību galvenie rezultāti.

2. tabula. Horizontālās darbības

HORIZONTĀLĀS DARBĪBAS	REZULTĀTI
Komunikācijas pastiprinātājs	<ul style="list-style-type: none"> Norādījumu dokuments, kurā apkopotas "Kopīgās pieejas un paraugprakse CASP komunikācijas jomā" Darbsemināru un apmācību laikā sagatavotie īsie videomateriāli
Riska novērtējums un pārvaldība	<ul style="list-style-type: none"> Norādījumu dokuments par riskiem Gadījumu izpētes apkopojums Norādījumu dokuments par analītiskajām metodēm un datubāzēm, kas izmantojami, lai atklātu jaunus bīstamus produktus un riskus
Tiešsaistes tirgus uzraudzība	<ul style="list-style-type: none"> Sākotnējās pieredzes, paraugprakses piemēru un ieteikumu apkopojums saistībā ar Regulu (ES) 2019/1020 Produktu drošības garantijas parakstītājiem paredzēta veidne efektīvākai ziņošanai Pieejamo tiešsaistes tirgus uzraudzības rīku bibliotēka
Precis un produkti, ko pārdod ielu tirdziņos	<ul style="list-style-type: none"> Pārdevējiem, kas tirgojas ielu tirdziņos, paredzētas infografikas Norādījumu dokuments par pārbaudi veikšanu ielu tirdziņos

Ieteikumi

Pamatojoties uz projekta laikā notikušajām diskusijām starp tirgus uzraudzības iestādēm un vispārējiem darbību rezultātiem, tika sagatavots strukturēts ieteikumu kopums attiecībā uz katru darbību, kas paredzēts ekonomikas dalībniekiem, patērētājiem un Eiropas un valstu iestādēm. Pilna šo ieteikumu versija ir atrodama šā ziņojuma beigās, un īpašie ieteikumi attiecībā uz katru darbību ir pieejami atsevišķām darbībām veltītajos ziņojumos.

1. CASP2022 projekts

1.1. CASP2022 un tās darbību apraksts

Vispārīgs apraksts

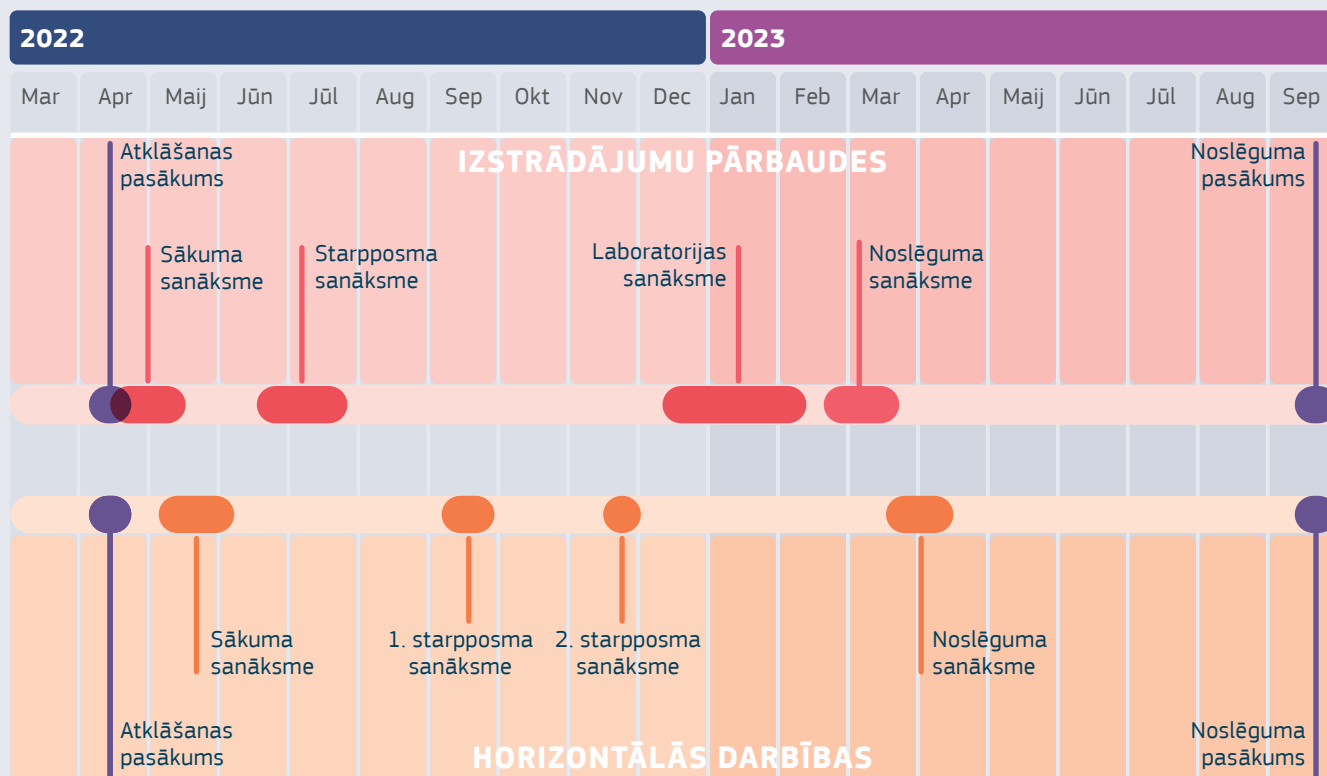
CASP2022 ir ceturtais CASP ikgadējais projekts. CASP2022 projekts ietver divu dažādu veidu darbības:

- testēšanas darbības, kuru laikā tiek testēti noteiktu kategoriju produktu paraugi, pieņemot kopīgus testēšanas un paraugu ņemšanas kritērijus;
- zināšanu apmaiņa un diskusijas esošās metodikas un kopīgo pieeju izstrādei un uzlabošanai attiecībā uz dažādiem tirgus uzraudzības aspektiem.

Pirms CASP2022 projekta uzsākšanas Eiropas Komisijas Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts koordinēja prioritāšu noteikšanu, lai apkopotu dalībvalstu un EEZ valstu viedokļus par saskaņotajā rīcībā iekļaujamo produktu un nozaru izvēli. TUI CASP2022 projektam izraudzījās sešas izstrādājumu pārbaudes un četras horizontālās darbības.

IZSTRĀDĀJUMU PĀRBAUDES	HORIZONTĀLĀS DARBĪBAS
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rotaļlietas ar magnētiem 2. Ķīmiskās vielas rotaļlietās 3. Bērnu ratiņi 4. Ozona gaisa attīrītāji un sterilizatori 5. Ceļojuma adapteri 6. Higiēnas līdzekļi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikācijas pastiprinātājs 2. Riska novērtējums un pārvaldība 3. Tiešsaistes tirgus uzraudzība 4. Preces un produkti, ko pārdod ielu tirdziņos

5. attēls. CASP2022 projekta darbību laika grafiks

1.2. Iesaistītās TUI

CASP2022 projektā kopumā piedalījās 37 iestādes no 22 dažādām ES dalībvalstīm/EEZ valstīm.

VALSTS	TUI / MUITAS IESTĀDE										
		1. IP	2. IP	3. IP	4. IP	5. IP	6. IP	1. HD	2. HD	3. HD	4. HD
Austrija	Federālā sociālo lietu, veselības, aprūpes un patērētāju aizsardzības ministrija (BMSGPK)	x	x	x			x	x			
Beļģija	Federālais valsts dienests ekonomikai – Kvalitātes un drošības ģenerāldirektorāts	x		x					x	x	x
	Federālais valsts dienests, Veselība, pārtikas aprites drošība un vide						x			x	
	Zāļu un veselības produktu federālā aģentūra									x	
Bulgārija	Patērētāju aizsardzības komisija			x				x			
Čehija	Čehijas Tirdzniecības inspekcija	x		x	x			x		x	
	Rūpniecības un tirdzniecības ministrija							x	x	x	x
Francija	Konkurences politikas, patērētāju lietu un krāpšanas kontroles ģenerāldirektorāts		x				x	x			
	Muitas un akcīzes ģenerāldirektorāts					x					
	Transportlīdzekļu un dzinēju monitoringa dienests – Ekoloģiskās pārejas un teritoriālās kohēzijas ministrija/ Enerģētikas pārejas ministrija							x			
Horvātija	Valsts inspekcija	x		x			x				
Igaunija	Patērētāju aizsardzības un tehniskā regulējuma iestāde		x					x			
Islande	Mājokļu un būvniecības pārvalde	x		x							
Īrija	Konkurences un patērētāju aizsardzības komisija	x	x			x		x	x	x	x
Kipra	Patērētāju aizsardzības dienests, Enerģētikas, tirdzniecības un rūpniecības ministrija	x				x					
	Transporta, sakaru un būvdarbu ministrijas Elektrisko un mehānisko pakalpojumu departaments					x					
	Darba inspekcijas departaments, Darba, labklājības un sociālās apdrošināšanas ministrija							x	x		
Latvija	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs	x		x				x		x	
Lietuva	Valsts patērētāju tiesību aizsardzības iestāde							x			
Luksemburga	Luksemburgas preču un pakalpojumu standartizācijas, akreditācijas, drošības un kvalitātes institūts (ILNAS) – Tirdzniecības departaments	x						x			
Malta	Maltas Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības iestāde	x	x	x		x					
Norvēģija	Norvēģijas Civilās aizsardzības direktorāts (DSB)	x								x	
Polija	Konkurences un patērētāju aizsardzības birojs		x			x		x			
Portugāle	Patērētāju ģenerāldirektorāts			x							
Slovākija	Slovākijas Tirdzniecības inspekcija		x		x					x	
	Slovēnijas Republikas Tirdzniecības inspekcija		x						x	x	
Somija	Somijas Drošības un ķīmisko vielu aģentūra (Tukes)					x			x	x	
	Somijas Vides institūts							x			
Vācija	Ķelnes administratīvā apgabala pašvaldība	x		x		x					
	Augšbavārijas valdība – Tirdzniecības inspekcija	x									
	Diseldorfas administratīvā apgabala pašvaldība					x		x			
	Detmoldas administratīvā apgabala pašvaldība							x			
	Zāras federālās zemes Vides un patērētāju aizsardzības ministrija							x			
Bavārijas Tirdzniecības uzraudzības iestāde										x	
Zviedrija	Zviedrijas Ķīmikāliju aģentūra		x							x	
	Valsts elektrodrošības pārvalde				x	x					
KOPĀ		13	9	10	4	10	4	17	6	12	4

2. Izstrādājumu pārbaudes

Paraugu ņemšana tika veikta, pamatojoties uz katras TUI veiktu priekšatlasi atbilstoši katra tirgus īpatnībām.

2.1. Rotaļlietas ar magnētiem

Šī aktivitāte bija vērsta uz rotaļlietām ar magnētiem, kas paredzētas bērniem, kas vecāki un jaunāki par 36 mēnešiem. Iesaistītās TUI kopumā savāca 145 paraugus. 50 paraugi tika savākti tiešsaistē un 95 – fiziskos veikalos.

Testēšanas kritēriji

Izstrādājumu paraugi tika testēti saskaņā ar saskaņoto standartu Eiropas standartu (EN) 71-1:2014+A1:2018 Rotaļlietu drošums, 1. daļa: Mehāniskās un fizikālās īpašības. Standarta 4.23. punktā ir noteiktas drošības prasības attiecībā uz rotaļlietām, kas satur magnētus un magnētiskus komponentus.

Testēšanas rezultāti

Kopumā 20 no 145 testētajām rotaļlietām neatbilda vismaz vienai no laboratorijas novērtētajām un galīgajā testēšanas plānā noteiktajām tehniskajām prasībām. Pārējie 125 paraugi atbilda visām prasībām.

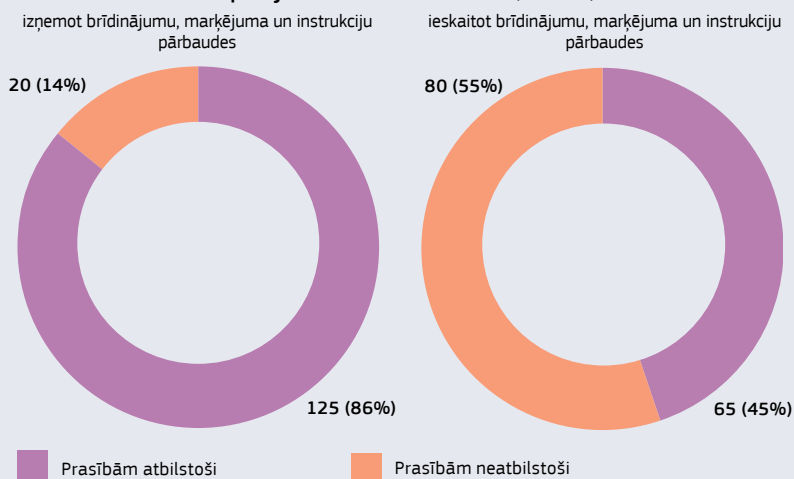
Galvenie neatbilstības iemesli bija saistīti ar 4.22. punkta “Mazas lodītes” un 4.23. punkta “Magnēti” prasībām. Īpašas bažas rada mazi magnēti, kas ievērojami pārsniedz pieļaujamo magnētiskās plūsmas robežvērtību. Ņemot vērā testēšanas rezultātus, īpaša uzmanība būtu jāpievērš jaunām rotaļlietām, piemēram, neokubiem. Šīs rotaļlietas rada traumu risku, jo tās sastāv no maziem, spēcīgiem magnētiem, kurus mazi bērni var norīt vai ieelpot.

Riska līmeņi un veiktie pasākumi

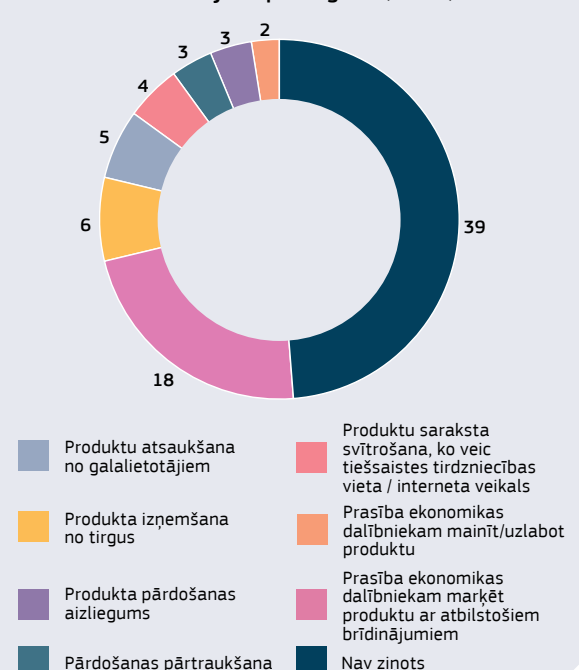
Pamatojoties uz testēšanas rezultātiem, TUI veica riska novērtējumus un izlēma, kādi korektīvie pasākumi ir jāveic².

Pēc kopīgās testēšanas kampaņas pasākumu veikšanas par četriem produktiem tika iesniegti paziņojumi Safety Gate, un vēl par astoņiem produktiem paziņojumi tiek gaidīti.

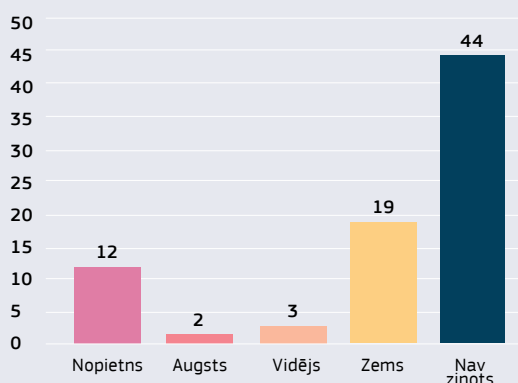
Vispārējie testēšanas rezultāti (N=145)

Pasākumi, kas veikti attiecībā uz prasībām neatbilstošajiem paraugiem (N=80)

Prasībām neatbilstošu paraugu riska līmeņu pārskats (N=80)

² Ziņojumā iekļauto rezultātu pamatā ir informācija, kas bija pieejama 2023. gada 14. aprīlī un ko sniegušas TUI.

2.2. Ķīmiskās vielas rotaļlietās

Pasākums attiecās uz mīkstās un cietās plastmasas rotaļlietām, kas paredzētas bērniem, kas vecāki un jaunāki par 36 mēnešiem. Iesaistītās TUI kopumā savāca 94 paraugus. 19 paraugi tika savākti tiešsaistē un 75 – fiziskos veikalos.

Testēšanas kritēriji

Testēšanas mērķis bija konstatēt tādu neatļautu bīstamu ķīmisku vielu klātbūtni, kas rada risku cilvēku veselībai. Konkrētāk, testēšanas plānā galvenā uzmanība tika pievērsta šādiem aspektiem:

- ftalāti, policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži un kadmija saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 par ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) XVII pielikumu;
- 17 metālu (izņemot hromu (VI) un organisko alvu), kuru izmantošana ir ierobežota saskaņā ar Rotaļlietu drošuma direktīvu (2009/48/EK), migrācija;
- formaldehīds, bisfenols A (BPA), fenols un antipirēni Rotaļlietu drošuma direktīvas II pielikuma C papildinājuma kontekstā.

Testēšanas rezultāti

Kopumā 86 no 94 laboratorijas testētajiem paraugiem atbilda galīgajā testēšanas plānā noteiktajām veselības un drošuma prasībām. Bīstamas ķīmiskās vielas, kuru koncentrācija pārsniedz noteiktās robežvērtības, tika konstatētas tikai rotaļlietās, kas pilnībā vai daļēji izgatavotas no mīkstās plastmasas.

Kopumā prasībām neatbilda 14 % rotaļlietu, kas paredzētas bērniem, kas vecāki par 36 mēnešiem, un 4 % rotaļlietu, kas paredzētas bērniem līdz 36 mēnešu vecumam.

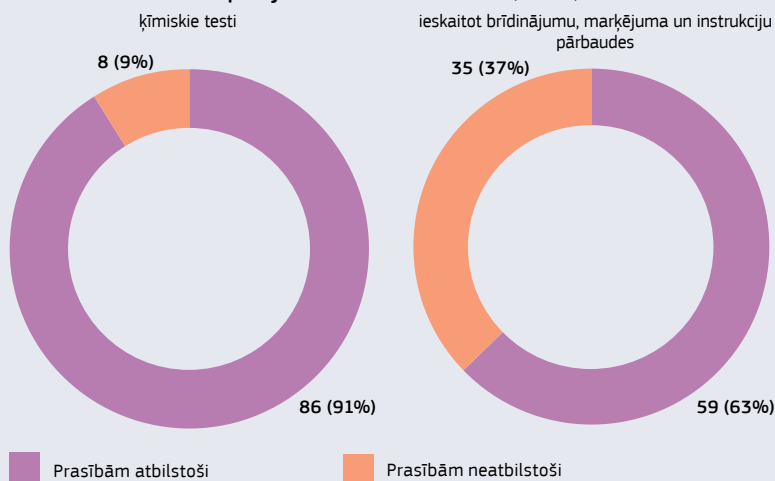
Riska līmeņi un veiktie pasākumi

Pamatojoties uz testēšanas rezultātiem, TUI veica riska novērtējumus un izlēma, kādi korektīvie pasākumi ir jāveic³.

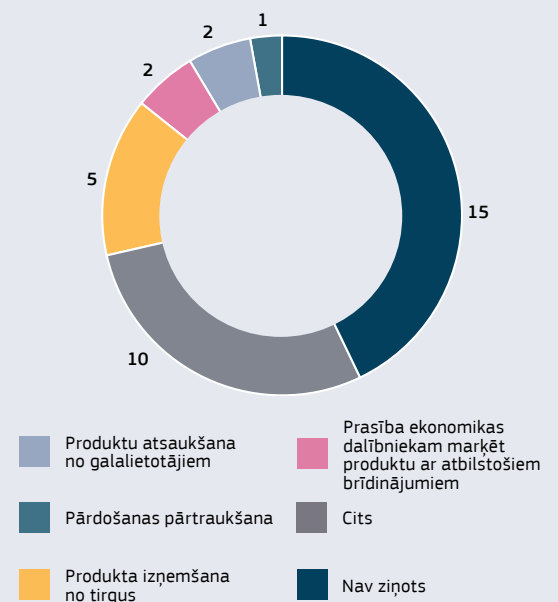
Astoņi paraugi, kas neatbilda ķīmisko testu prasībām, tika atzīti par tādiem, kas rada nopietnu vai augstu risku.

Pēc kopīgās testēšanas kampaņas pasākumu veikšanas par diviem produktiem tika iesniegti paziņojumi Safety Gate, un vēl par trim produktiem paziņojumi tiek gaidīti.

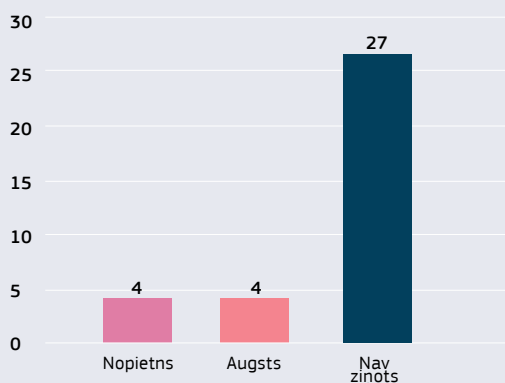
Vispārējie testēšanas rezultāti (N=94)

Pasākumi, kas veikti attiecībā uz prasībām neatbilstošajiem paraugiem (N=35)

Prasībām neatbilstošo paraugu riska līmeņu pārskats (N=35)

³ Ziņojumā iekļauto rezultātu pamatā ir informācija, kas bija pieejama 2023. gada 14. aprīlī un ko sniegušas TUI.

2.3. Bērnu ratiņi

Šī darbība bija vērsta uz bērnu ratiņiem un saliekamajiem ratiņiem, kas paredzēti bērniem, kuri sver līdz 15 kg, kā arī uz integrētajām platformām, uz kurām var stāvēt bērns, kas sver līdz 20 kg. Iesaistītās TUI kopumā savāca 73 paraugus. 21 paraugs tika savākts tiešsaistē un 52 – fiziskos veikalos.

Testēšanas kritēriji

Testēšanas plānā tika iekļautas atsevišķas klauzulas no standarta EN 1888-1:2018, galveno uzmanību pievēršot mehāniskiem apdraudējumiem un marķējuma izturībai.

Papildu testi saskaņā ar standartu EN 1466:2014/AC:2015 tika veikti, lai novērtētu tādos elementus kā bērnu ratiņu, kurus var pārveidot no sēžamiem ratiņiem par guļamiem ratiņiem, drošības jostu sistēma vai pārnēsāšanas rokturis(-i).

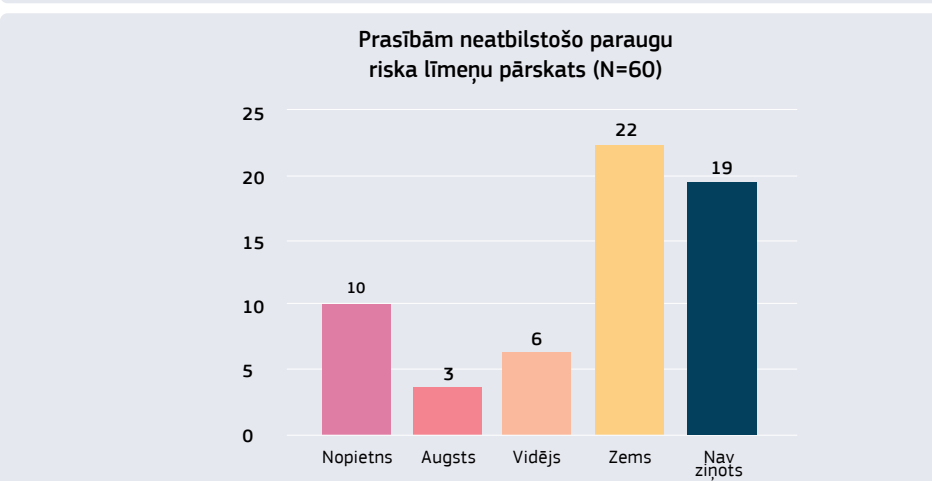
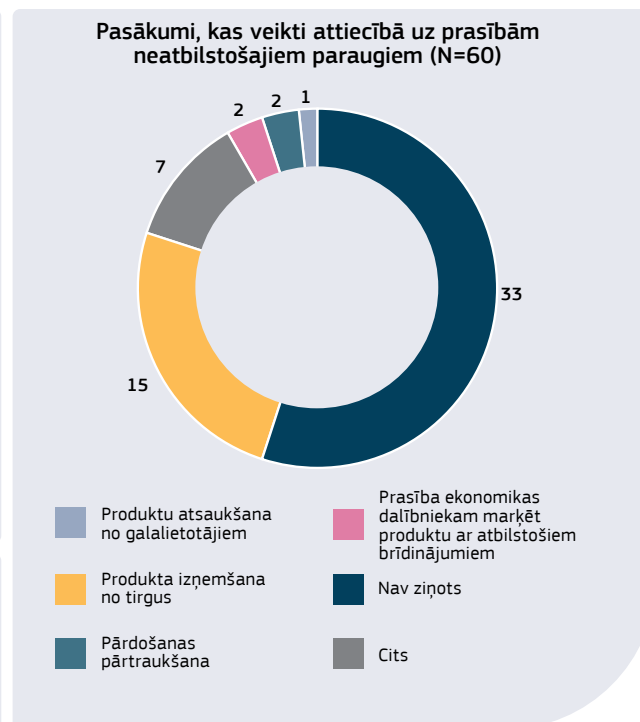
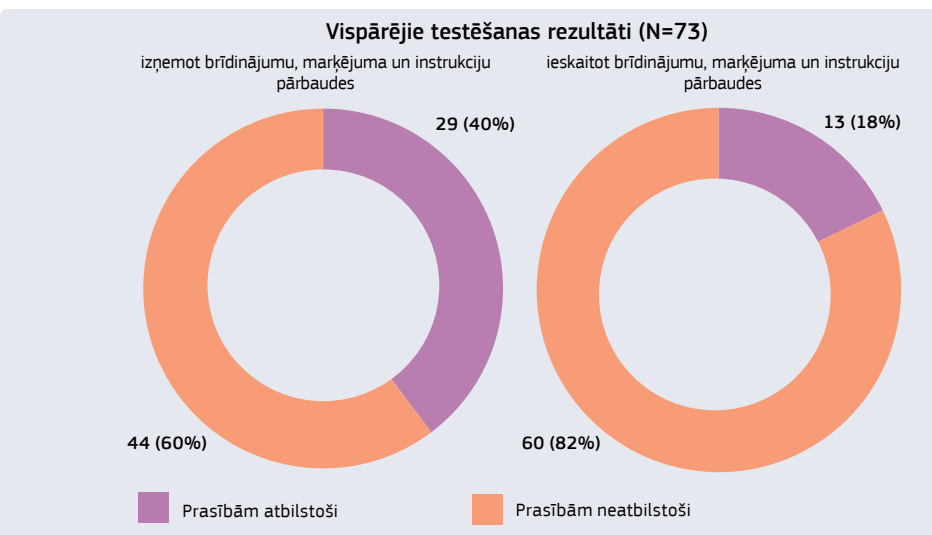
Testēšanas rezultāti

Kopumā 29 no 73 laboratorijas testētajiem paraugiem atbilda galīgajā testēšanas plānā noteiktajām tehniskajām prasībām. Ievērojams skaits ratiņu neatbilda 8.1. punkta "Aizsargfunkcija" prasībām (15 paraugi), 8.3. punkta "Kustīgu detaļu radītais apdraudējums" (14 paraugi) un 8.10. punkta "Konstrukcijas izturība" prasībām (29 paraugi).

Riska līmeņi un veiktie pasākumi

Pamatojoties uz testēšanas rezultātiem, TUI veica riska novērtējumus un izlēma, kādi korektīvie pasākumi ir jāveic⁴.

Pēc kopīgās testēšanas kampaņas pasākumu veikšanas par deviņiem produktiem tika iesniegti paziņojumi Safety Gate, un vēl par vienu produktu paziņojums tiek gaidīts.

⁴ Ziņojumā iekļauto rezultātu pamatā ir informācija, kas bija pieejama 2023. gada 14. aprīlī un ko sniegušas TUI.

2.4. Ozona gaisa attīrītāji un sterilizatori

Šajā darbībā galvenā uzmanība tika pievērsta no elektrotīkla darbināmiem un uz grīdas vai virsmas novietojamiem ozona gaisa attīrītājiem un sterilizatoriem. Iesaistītās TUI kopumā savāca 16 paraugus. 14 paraugi tika savākti tiešsaistē un 2 – fiziskos veikalos.

Testēšanas kritēriji

Testēšanas plānā tika iekļautas šādu standartu prasības:

- **EN 60335-1:2012 “Mājsaimniecības un līdzīga lietojuma elektroierīces. Drošums”.** Šis standarts nosaka galvenās prasības visām no elektrotīkla darbināmām mājsaimniecības ierīcēm, un to izmanto kopā ar attiecīgajiem specializētajiem standartiem, piemēram, EN 60335-2-65 “Īpašas prasības attiecībā uz gaisa attīrīšanas ierīcēm”. Lai noteiktu galvenos paraugu radītos elektriskos un mehāniskos riskus, tika veikta virkne testu atbilstoši attiecīgajiem standartu punktiem.
- **EN 60335, Mājsaimniecības un līdzīga lietojuma elektroierīces, 2-109. daļa: Īpašas prasības attiecībā uz ierīcēm ūdens apstrādei ar UV starojumu.** Lai novērtētu, vai saražotais ozona apjoms pārsniedz standartā noteiktās robežvērtības, jo īpaši tika izmantots 32. punkts “Starojums, toksicitāte un līdzīgu veidu bīstamība”.

- **EN 62471:2008, Lampu un lampu sistēmu fotobioloģiskais drošums.** Šo standartu laboratorija izmantoja kā etalonu UV starojuma avota drošuma novērtēšanai, un, lai gan atsevišķi punkti netika aplūkoti, tika sniegts atzinums par to, vai attiecīgā lampu sistēma atbilst šim standartam.

Testēšanas rezultāti

Kopumā 14 no 16 laboratorijas testētajiem paraugiem neatbilda testēšanas plānā noteiktajām prasībām.

Standarta EN 62471:2008 “Lampu un lampu sistēmu fotobioloģiskais drošums” prasībām neatbilda 44 % paraugu, savukārt standarta EN 60-335-2-109 32. punkta “Starojums, toksicitāte un līdzīgu veidu bīstamība” prasībām neatbilda 63 % paraugu.

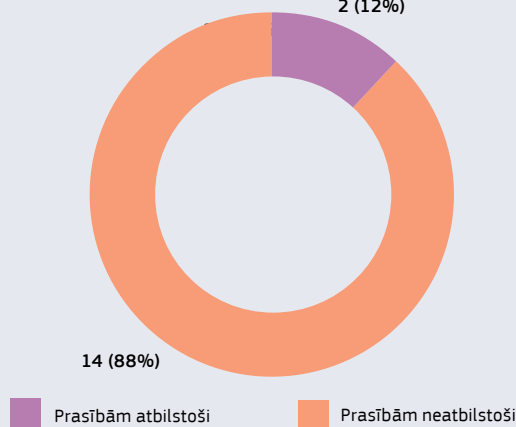
Riska līmeņi un veiktie pasākumi

Pamatojoties uz testēšanas rezultātiem, TUI veica riska novērtējumus un izlēma, kādi korektīvie pasākumi ir jāveic⁵.

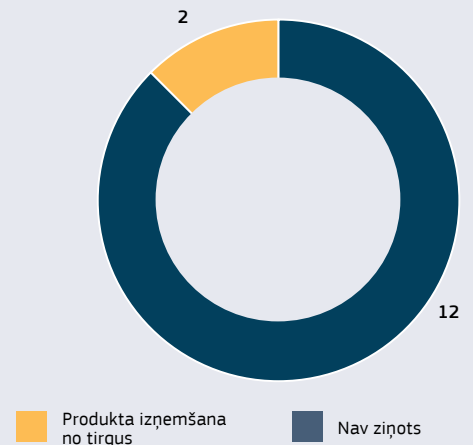
Pēc kopīgās testēšanas kampaņas pasākumu veikšanas par vienu produktu tiek gaidīts paziņojums Safety Gate.

Vispārējie testēšanas rezultāti (N=16)

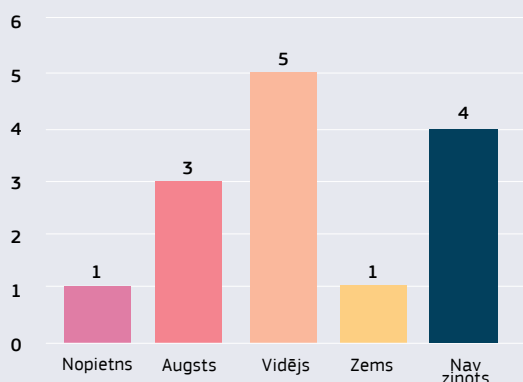
ieskaitot brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes

Pasākumi, kas veikti attiecībā uz prasībām neatbilstošajiem paraugiem (N=14)

Prasībām neatbilstošo paraugu riska līmeņu pārskats (N=14)

⁵ Ziņojumā iekļauto rezultātu pamatā ir informācija, kas bija pieejama 2023. gada 14. aprīlī un ko sniegušas TUI.

2.5. Ceļojuma adapteri

Šajā darbībā galvenā uzmanība tika pievērsta divām produktu kategorijām: universāliem un vienkāršiem ceļojuma adapteriem. Iesaistītās TUI kopumā savāca 73 paraugus. 12 paraugi tika savākti tiešsaistē un 61 – fiziskos veikalos.

Testēšanas kritēriji

Šīs darbības testēšanas plānā tika iekļauta virkne punktu no standarta IEC 60884-2-5:2017 “Kontaktdakšas un kontaktligzdas lietošanai mājāsaimniecībā un līdzīgiem mērķiem”, 2–5. daļa: Īpašas prasības attiecībā uz adapteriem (kas ietverti AA pielikumā “Ceļojuma adapteri”). Standarts tiek piemērots kopā ar standarta IEC 60884-1:2002 Grozījumu 1:2006 un Grozījumu 2:2013 “Kontaktdakšas un kontaktligzdas lietošanai mājāsaimniecībā un līdzīgiem mērķiem”, 1. daļa: Vispārīgas prasības.

Testēšanas rezultāti

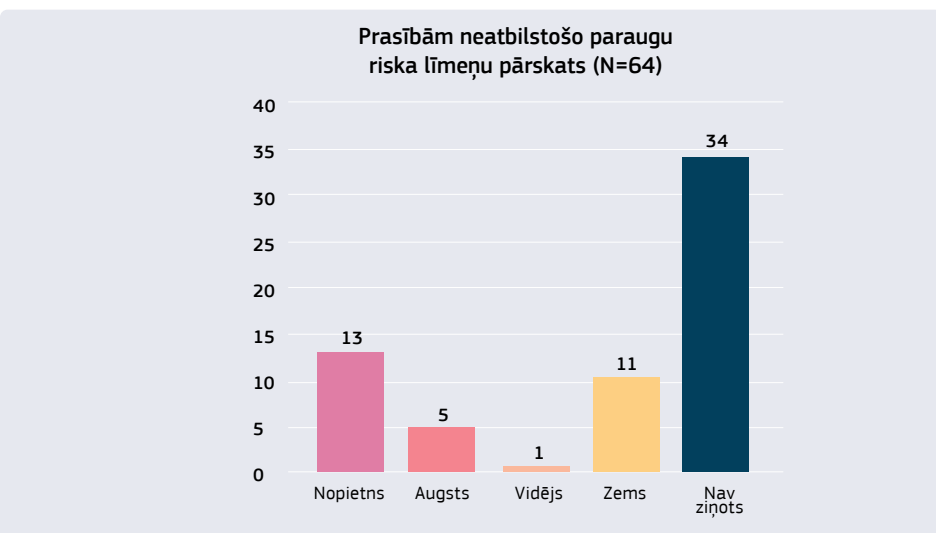
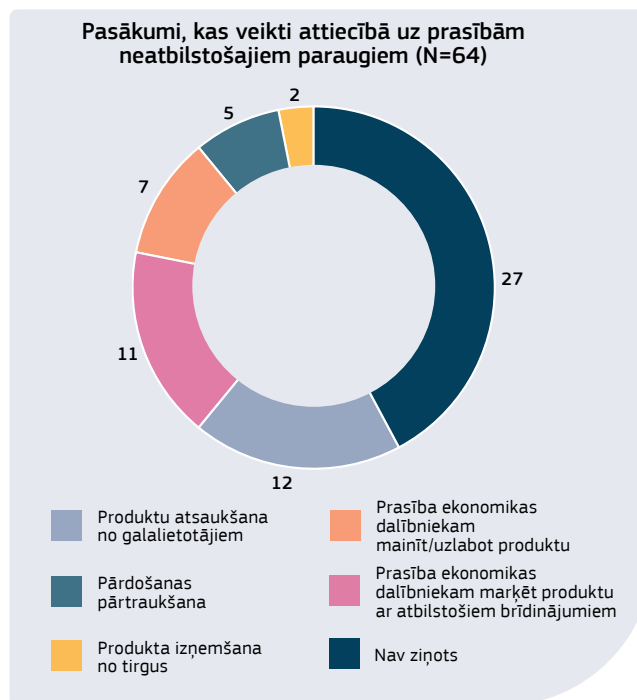
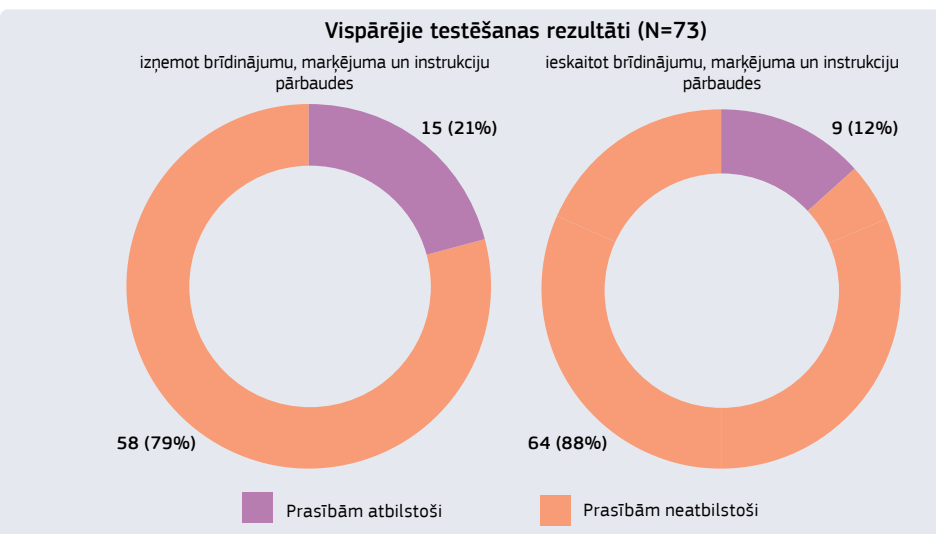
Kopumā 58 no 73 laboratorijas testētajiem ceļojuma adapteriem neatbilda vismaz vienai no galīgajā testēšanas plānā noteiktajām tehniskajām prasībām. Pārējie 15 paraugi atbilda visām galīgajā testēšanas plānā izklāstītajām prasībām.

Kopumā 84 % vienkāršo ceļojuma adapteru un 75 % universālo ceļojuma adapteru neatbilda elektrisko un mehānisko testu prasībām. Galvenās problēmas saistībā ar ceļojuma adapteriem bija saistītas ar to uzbūvi, konkrētāk: saskare ar kontaktdakšas tapām, pa kurām plūst strāva; nav vāciņu vai arī tie nav efektīvi; adaptera pārkaršana; nepareizi izveidots zemējums.

Riska līmeņi un veiktie pasākumi

Pamatojoties uz testēšanas rezultātiem, TUI veica riska novērtējumus un izlēja, kādi korektīvie pasākumi ir jāveic⁶.

Pēc kopīgās testēšanas kampaņas pasākumu veikšanas par sešiem produktiem tika iesniegti paziņojumi Safety Gate, un vēl par septiņiem produktiem paziņojumi tiek gaidīti.

⁶ Ziņojumā iekļauto rezultātu pamatā ir informācija, kas bija pieejama 2023. gada 14. aprīlī un ko sniegušas TUI.

2.6. Higiēnas līdzekļi

Šajā darbībā galvenā uzmanība tika pievērsta bērnu autiņbiksītēm, nemedicīniskiem urīna nesaturēšanas ieliktnīšiem, paketēm vai aizsarglīdzekļiem, ārēji lietojamiem menstruāciju produktiem (higiēniskie ieliktnīši un paketes) un iekšēji lietojamiem menstruāciju produktiem (tamponi ar/bez aplikatora). Iesaistītās TUI kopumā savāca 30 paraugus. Visi paraugi nāca no fiziskiem veikalumiem.

Testēšanas kritēriji

Testēšanas plānā tika iekļauti šādi EN un regulas:

- EN ISO 10993-18 – materiālu ķīmiskais raksturojums (analītiskā novērtējuma robežvērtības (AET) aprēķins);
- EN ISO 10993-5 – in vitro citotoksicitātes testi;
- EN ISO 10993-23 – kairinājuma testi;
- EN ISO 11737 – bioloģiskā piesārņojuma testi. Mikroorganismu populācijas noteikšana (tikai tamponiem);
- REACH – vielu, kas rada ļoti lielas bažas (SVHC), pārbaudes.

Testēšanas rezultāti

Kopumā 22 paraugi atbilda visām testēšanas plāna prasībām. Astoņi paraugi neatbilda citotoksicitātes testa prasībām (šūnu augšanas inhibīcija <30 %).

Rezultāti liecina, ka, izņemot vienu higiēnas ieliktnīšu paraugu, standarta EN ISO 10993-5:2009 prasībām neatbilda galvenokārt bērnu autiņbiksītes (7 no 11 paraugiem).

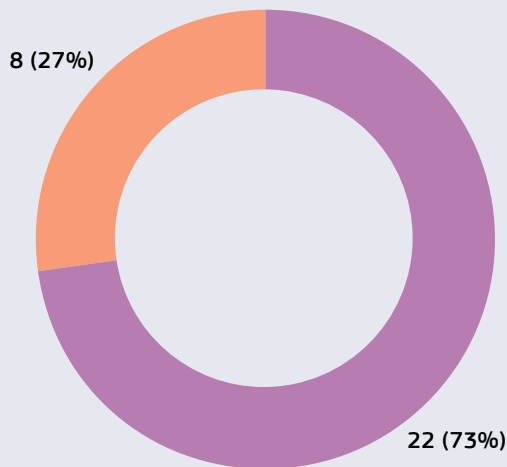
Riska līmeņi un veiktie pasākumi

Pamatojoties uz testēšanas rezultātiem, TUI veica riska novērtējumus un izlēma, kādi korektīvie pasākumi ir jāveic⁷.

Visu astoņu prasībām neatbilstošo paraugu radītā riska līmenis tika atzīts par zemu. TUI informēja ekonomikas dalībniekus par rezultātiem.

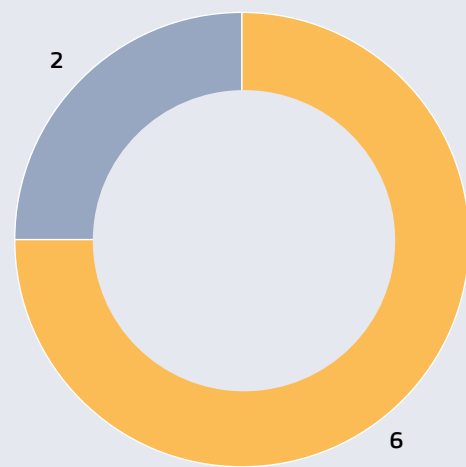
Vispārējie testēšanas rezultāti (N=30)

ieskaitot brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes

Prasībām atbilstoši Prasībām neatbilstoši

Pasākumi, kas veikti attiecībā uz prasībām neatbilstošajiem paraugiem (N=8)

Atbildīgās TUI informēšana

Ekonomikas dalībnieka informēšana par testēšanas rezultātiem

⁷ Ziņojumā iekļauto rezultātu pamatā ir informācija, kas bija pieejama 2023. gada 14. aprīlī un ko sniegušas TUI.

3. Horizontālās darbības

Horizontālās darbības ļauj TUI apspriest problēmas, kas saistītas ar dažādiem visas iesaistītās puses interesējošiem tematiem, lai apmainītos ar viedokļiem un paraugpraksi un izstrādātu praktiskus risinājumus esošās metodoloģijas un rīku uzlabošanai. Izstrādājot norādījumu dokumentus, instrumentu kopumus un pētījumus, katras darbības mērķis ir uzlabot sadarbību starp TUI un saskaņot tirgus uzraudzības procesus Eiropas līmenī.

3.1. Komunikācijas pastiprinātājs

Konteksts

Darbības “Komunikācijas pastiprinātājs” mērķis bija uzlabot TUI iekšējās un ārējās komunikācijas centienus attiecībā uz produktu drošumu. Lai gan CASP projektos iesaistītajām TUI parasti ir augsta līmeņa tehniskās un juridiskās zināšanas, tām ne vienmēr ir īpaša pieredze komunikācijas jomā. Tā kā patērētāju un ekonomikas dalībnieku informēšanai ir būtiska nozīme CASP projekta panākumu nodrošināšanā, darbības mērķis bija apzināt konkrētās vajadzības, problēmas un paraugprakses piemērus saistībā ar komunikācijas līdzekļu un resursu izmantošanu CASP projektos. Neraugoties uz to, ka šī darbība galvenokārt bija paredzēta TUI komunikācijas nodaļām, bija visai grūti piesaistīt komunikācijas speciālistus – galvenokārt tāpēc, ka daudzās TUI nav īpašas komunikācijas nodaļas.

Mērķi

Darbības mērķis bija veicināt TUI komunikācijas resursu un rīku izmantošanu, kā arī mudināt TUI aktīvāk iesaistīties komunikācijas materiālu izstrādē un izplatīšanā. Darbības mērķis bija arī veicināt apmaiņu un sadarbību starp TUI, lai izveidotu un uzturētu komunikācijas speciālistu tīklu. Darbības konkrētie mērķi bija šādi:

- nodrošināt TUI rīkus un norādījumus, lai tās spētu nodrošināt efektīvāku komunikāciju valsts/vietējā līmenī, izmantojot dažādus mediju veidus;
- racionalizēt un izstrādāt kopīgu stratēģiju, lai labāk izplatītu un izmantotu CASP darbībām sagatavotos komunikācijas materiālus.

Procedūra

Darbība “Komunikācijas pastiprinātājs” bija vērsta uz galveno nodevumu sagatavošanu, izmantojot augšupēju pieeju. Lai gan sākotnēji interesi par šo darbību izrādīja tikai septiņas TUI, tika mēģināts piesaistīt vairāk dalībnieku, un galu galā tajā piedalījās 16 TUI no 13 valstīm. Darbības īstenošanā piedalījās gan komunikācijas speciālisti, gan tirgus uzraudzībā iesaistītie ierēdņi, kuriem interesē komunikācijas jautājumi. Ņemot vērā dalībnieku daudzveidību un mērķi veidot labākus kontaktus starp TUI, pirmā starpposma sanāksme tika organizēta kā klātienē sanāksme, kas ļāva TUI veidot kontaktus un tīklus jau pašā darbības sākumā. Divi galvenie darbības rezultāti:

- **norādījumu dokuments**, kurā apkopotas “**Kopīgās pieejas un paraugprakse CASP komunikācijas jomā**”;
- **darbsemināri un apmācība par komunikācijas tematiem, kuras laikā tika sagatavoti īsi videomateriāli**.

Norādījumu dokuments un īsie videomateriāli tika izstrādāti ciešā sadarbībā ar TUI, lai nodrošinātu, ka diskusijas par problēmām un iespējamajiem risinājumiem atbilstu to prioritātēm un vajadzībām. Darbsemināri un apaļā galda diskusijas ļāva TUI kopīgi lemt par norādījumu dokumenta un īso videomateriālu tematiku. Tā kā TUI arī uzsvēra nepieciešamību labāk izprast un apmainīties ar informāciju par kolēģu institucionālo struktūru un darbu citās ES/EEZ valstīs, tika sagatavota TUI aptauja, lai kartētu TUI kompetences un ļautu TUI veidot labākus kontaktus un sadarboties komunikācijas jautājumos.

REZULTĀTI

Norādījumu dokuments, kurā iekļauti TUI aptaujas rezultāti

Norādījumu dokumentā ir izklāstītas TUI pieejamās iespējas apvienot savus komunikācijas centienus, lai veicinātu turpmāku sadarbību starp TUI, kā arī starp TUI un JUST ĢD. Tajā ir aprakstīti dažādi veidi, kā TUI valstu un Eiropas līmenī var uzlabot patērētājiem un ekonomikas dalībniekiem vienotajā tirgū adresēto komunikācijas ziņojumu kvalitāti un efektivitāti. Galvenie aptaujas rezultāti ir izklāstīti norādījumu dokumentā un kalpo par pamatu ierosinājumiem, kā sadarboties ārējās komunikācijas kampaņu ietvaros.

Īsie videomateriāli

Īsie videomateriāli par komunikācijas tematiem, lai palīdzētu TUI apzināt iespējas apvienot komunikācijas centienus un uzlabot komunikācijas materiālu kvalitāti un efektivitāti. Videomateriālu temati ir šādi: kā veidot īsus brīdinājumus/ brīdinājuma ziņojumus; kā dalīties komunikācijas jomā gūtajā pieredzē; pamatnostādnes un idejas attiecībā uz zīmola koplietošanu; četru galveno sociālo mediju (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube) pārskats, galveno uzmanību pievēršot Instagram.

3.2. Riska novērtējums un pārvaldība

Konteksts

Pastāvīga tirgus analīze un riska novērtēšana ir būtiski svarīga tirgus uzraudzībai, un īpaši svarīgi ir novērst jaunus riskus. TUI ir jāizmanto proaktīva pieeja, lai apzinātu jaunās tendences un nākotnes apdraudējumus un veicinātu patērētāju uzticēšanos un godīgu konkurenci tirgū. Lai optimizētu resursu izmantošanu, būtiski svarīga ir **stratēģiska, uz risku balstīta pieeja, kas ļauj koncentrēt tirgus uzraudzības centienus uz produktiem, kuri rada vislielāko patērētāju veselības un drošības apdraudējumu.**

Mērķi

Šī darbība papildināja iepriekšējos riska novērtēšanas un horizontālās pārvaldības pasākumus, sniedzot praktiskus rīkus un risinājumus jaunu problēmu novēršanai. Konkrētie mērķi bija šādi:

- izstrādāt norādījumu dokumentu par jaunajiem riskiem Eiropas Savienībā un to, kā tos novērst;
- izstrādāt vienotu metodoloģiju, kā nodrošināt efektīvu, uz datiem balstītu riska novērtēšanu un pārvaldību;
- apspriest un izstrādāt gadījumu pētījumu kopumu, pamatojoties uz tehniskā eksperta un šajā darbībā iesaistīto TUI īpašajām zināšanām.

Procedūra

Šī darbība bija vērsta uz to, lai stiprinātu iestāžu stratēģiskās spējas un palīdzētu tām novirzīt visai ierobežotos resursus visefektīvāko ieviešanās pasākumu īstenošanai. Tika izstrādāta kopīga septiņu posmu pieeja, kas ļauj konstatēt riskus un izteikt tos skaitļos (riska novērtējums), kā arī noteikt prioritāros riskus un to pārvarēšanas iespējas (riska pārvaldība). Ņemot vērā TUI vajadzības, tika nolemts koncentrēties uz četriem šīs pieejas posmiem:

- tirgus risku identificēšana;
- stratēģijas izstrāde;
- stratēģiskā pārskatīšana un pārstrādāšana;
- ārkārtas rīcības plāna izstrāde un incidentu pārvaldība.

REZULTĀTI

1. norādījumu dokuments	Norādījumu dokuments par riskiem un veidiem, kā tos konstatēt un novērst Eiropas tirgū.
2. norādījumu dokuments	Norādījumu dokuments, kurā izklāstīta vienota pieeja efektīvai, uz datiem balstītai riska novērtēšanai un pārvaldībai, kā arī sniegts rīku un praktisku padomu kopums TUI.
Gadījumu izpētes apkopojums	Četrus gadījumu pētījumi, kas iekļauti norādījumu dokumentā par uz risku balstītu lēmumu pieņemšanu mērķtiecīgu patērētāju aizsardzības pasākumu veikšanai attiecībā uz bīstamiem produktiem.

3.3. Tiešsaistes tirgus uzraudzība

Konteksts

Lai nodrošinātu efektīvu tirgus uzraudzību, ir būtiski svarīgi pielāgot un integrēt tiešsaistes tirgus uzraudzības rīkus un metodes, lai tās atbilstu iestāžu vajadzībām. Viens no galvenajiem uzlabojumiem ir tas, ka saskaņā ar Tirgus uzraudzības regulas 2019/1020⁸ noteikumiem TUI rīcībā ir efektīvāki izpildes nodrošināšanas instrumenti tiešsaistes tirdzniecības kontrolei, piemēram, anonīmā iepirkšanās (iespēja iegādāties produktu paraugus, neatklājot savu identitāti) un tīmekļa vietņu bloķēšana (iespēja ierobežot vai bloķēt piekļuvi tiešsaistes saskarnēm).

Mērķi

Šīs darbības ietvaros tika apzināta TUI pieredze tiešsaistes tirgus uzraudzības jomā un apkopoti gan problēmu, gan paraugprakses piemēri, lai papildinātu iepriekšējās CASP darbībās izstrādātos norādījumu dokumentus. Darbības konkrētie mērķi bija šādi:

- **sākotnējās pieredzes** un paraugprakses piemēru **apkopošana** saistībā ar jaunajām pilnvarām, kas piešķirtas ar Regulu (ES) 2019/1020;
- Produktu drošības garantijas parakstītājiem paredzētas **veidnes, kas ļautu labāk ziņot par nedrošiem produktiem, izstrāde;**
- **esošo rīku papildināšana** ar TUI paredzētām praktiskām īstenošanas rokasgrāmatām;

- **kopīgu problēmu risinājumu un jaunu tematu apzināšana** (piemēram, tiešā piegāde un blokķēdes izmantošana tirgus uzraudzības vajadzībām).

Procedūra

Darbība bija vērsta uz galveno nodevumu sagatavošanu. Sadarbojoties miniprojektu grupās, TUI apkopēja problēmu un paraugprakses piemērus saistībā ar jaunajām pilnvarām, kas piešķirtas ar Regulu (ES) 2019/1020, tiešo piegādi un blokķēžu izmantošanu. Darbsemināra sniegtās iespējas tika izmantotas, lai iepazīstinātu ar un demonstrētu blokķēdes izmantošanu tirgus uzraudzības nolūkos, prezentētu vairākus gadījumus nolūkā uzsvērt, kādi pasākumi jāveic, ja produkti tiek pārdoti, izmantojot tiešo piegādi, un ļautu TUI dalīties pieredzē par anonīmās iepirkšanās un tīmekļa vietņu bloķēšanas pilnvaru izmantošanu. Sanāksmju dalībnieki tika iepazīstināti ar esošajiem resursiem, kā arī ar jauniem rīkiem un metodēm. Visbeidzot, kopīgi tika apspriests Produktu drošības garantijai pievienojamo punktu saraksts, kas tika izstrādāts veidlapas formātā.

REZULTĀTI

Sākotnējās pieredzes, paraugprakses piemēru un ieteikumu apkopojums saistībā ar Regulu (ES) 2019/1020

Vērtīgas atziņas par TUI pieredzi saistībā ar jaunajām pilnvarām, kas tām piešķirtas ar regulu, kurās norādīts uz esošajiem resursiem, tiešsaistes rīkiem, metodēm un paraugprakses piemēriem, kas ļauj efektīvi veikt anonīmo iepirkšanos un tīmekļa vietņu bloķēšanu.

Produktu drošības garantijas parakstītājiem paredzēta veidne efektīvākai ziņošanai

Garantijas parakstītāju un TUI kopīgi izveidota veidne, lai TUI varētu organizētāk un racionālāk ziņot par konstatējumiem Garantijas parakstītājiem.

Pieejamo tiešsaistes tirgus uzraudzības rīku bibliotēka

Rīku kopums, ieskaitot praktiskas rokasgrāmatas, kura mērķis ir palīdzēt TUI risināt dažādas ar produktu drošību saistītas problēmas.

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex:32019R1020>

3.4. Preces un produkti, ko pārdod ielu tirdziņos

Konteksts

Ielu tirdziņi ir plaši izplatīti visā Eiropā un tajos ir atviegloti dalības noteikumi, tāpēc tie ir populāri mazo ražotāju un mājrāžotāju vidū. Tādēļ ekonomikas dalībnieki bieži vien nav informēti par saviem pienākumiem un atbildību un TUI ir grūti sniegt tiem norādījumus un kontrolēt produktu drošumu. Pēdējos gados ir sākušas parādīties tradicionālo ielu tirdziņu tiešsaistes versijas. Šī darbība bija vērsta uz to, lai izstrādātu vienotāku pārbaūžu veikšanas kārtību un vairotu vispārējo informētību par ielu tirdziņos tirgto produktu radīto risku.

Mērķi

Darbības mērķis bija sniegt norādījumus ekonomikas dalībniekiem, kas tirgo produktus ielu tirdziņos, un izstrādāt norādījumus TUI par ielu tirdziņos tirgto produktu pārbaūžu veikšanu. Konkrētie mērķi bija šādi:

- **izstrādāt svarīgākās informācijas kopumu, kas sniedzams ekonomikas dalībniekiem;**
- **izstrādāt saskaņotu pieeju produktu pārbaūžu veikšanai**, kā arī norādījumus par to, kā rīkoties, pamatojoties uz iegūtajiem datiem;
- **izstrādāt uzraudzības un izpildes nodrošināšanas norādījumus**, lai veicinātu vienotu izpratni par labām tirgus uzraudzības procedūrām un nodrošinātu konsekventu pieeju tirgus uzraudzībai;
- **veicināt saziņu** starp tirgus uzraudzības iestādēm un citām iestādēm (piemēram, ielu tirdziņu pārvaldības iestādēm, muitas un policijas iestādēm).

Procedūra

Lai sniegtu norādījumus TUI un palielinātu tirgus uzraudzības pasākumu konsekvenci, šī darbība tika organizēta, koncentrējoties uz diviem galvenajiem nodevumiem. Etsy (ārējā ieinteresētā persona) tika aicināta dalīties ar idejām ar TUI, lai veidotu kopīgu izpratni par paškontroli un izstrādātu pieeju paškontroles jautājumiem.

Sadarbībā ar komunikācijas ekspertiem tika izstrādātas infografikas, kuru mērķis ir vairojot informētību ieinteresēto personu vidū:

1. mērķauditorijas noteikšana;
2. formāta un saziņas kanālu izvēle;
3. sniedzamās informācijas atlase un precizēšana;
4. infografikas izveide.

Norādījumu dokuments par ielu tirdziņos pārdoto produktu pārbaūžu veikšanu tika izstrādāts trīs galvenajos posmos:

1. problēmu, ar kurām nākas saskarties, veicot pārbaudes, noteikšana un trīs galveno problēmu atlase;
2. attiecīgo paraugprakses piemēru apkopošana;
3. informatīvo materiālu kopuma, kurā atspoguļoti paraugprakses piemēri, izveide.

REZULTĀTI

Infografikas

Infografiku kopums ar svarīgāko informāciju ražotājiem/importētājiem un produktu izplatītājiem par spēkā esošajiem valsts un Eiropas Komisijas noteikumiem par produktu atbilstību.

Norādījumu dokuments par pārbaūžu veikšanu

Vispārīgu informatīvo materiālu kopums, kas paredzēts TUI un ielu tirdziņu pārvaldības iestādēm un ietver rīku kopumu un praktiskus ieteikumus TUI par ielu tirdziņu kontroles veikšanu.

4. Secinājumi

4.1. Galvenie rezultāti

Kopumā 37 iestādes no 22 dažādām ES dalībvalstīm / EEZ valstīm apvienoja savus tirgus uzraudzības centienus, lai uzlabotu Eiropas tirgū laisto produktu drošumu, un:

- savos tirgos savāca 431 produkta paraugus sešās dažādās produktu kategorijās un nosūtīja tos testēšanai kopīgi izvēlētajās, akreditētās laboratorijās, kas atrodas ES;
- analizēja testēšanas rezultātus, kopīgi novērtēja testos atklātos riskus un lēma, kādi koriģējošie pasākumi jāveic attiecībā uz prasībām neatbilstošajiem produktiem, kas rada veselības un drošības risku patērētājiem;
- iesniedza 21 paziņojumu Safety Gate⁹, un vēl 20 paziņojumi tiek gaidīti.
- kopīgi izstrādāja četrus norādījumu dokumentus, kuros aplūkoti galvenie horizontālie tirgus uzraudzības jautājumi.

CASP2022 darbībās, kas bija vērstas uz produktu testēšanu un ar tirgus uzraudzību saistītām tēmām, gūtās atziņas var noderēt ne tikai TUI, bet tieši attiecas arī uz patērētājiem un ekonomikas dalībniekiem.

Šajā ziņojumā ir sniegts pārskats par visām CASP2022 laikā īstenotajām darbībām un sasniegtajiem rezultātiem. Plašāka informācija ir pieejama ziņojumos, kas veltīti konkrētām darbībām. Turklāt ir sagatavots visaptverošs komunikācijas instrumentu kopums visās ES valodās. Visi materiāli un ziņojumi ir pieejami īpaši izveidotajā CASP tīmekļa vietnē¹⁰.

⁹ Saskaņā ar ziņojumā iekļautajiem rezultātiem, kuru pamatā ir informācija, kas bija pieejama 2023. gada 14. aprīlī un ko sniegušas TUI.

¹⁰ Safety Gate: ES Ātrās brīdināšanas sistēma bīstamu nepārtikas precu jomā (europa.eu).

4.2. Vispārīgi secinājumi un gūtās atziņas

Izstrādājumu pārbaudes

Pirms projekta uzsākšanas īstenotās prioritāšu noteikšanas laikā ir izdevies veiksmīgi noteikt tās produktu kategorijas, kurām Eiropas tirgū jāpievērš papildu uzmanība tirgus uzraudzības jomā. Kopumā 261 no 431 produkta neatbilda vismaz vienai no testēšanas plānos noteiktajām prasībām. 40 no šiem produktiem tika atzīti par tādiem, kas rada nopietnu risku, 17 – par tādiem, kas rada augstu risku, 15 – vidēju risku un 61 – zemu risku. TUI ir veikušas nepieciešamos pasākumus, pamatojoties uz veiktajiem riska novērtējumiem, un kopumā par 21 produktu ir iesniegti paziņojumi Safety Gate, lai attiecīgā informācija būtu pieejama citām TUI, patērētājiem un ekonomikas dalībniekiem¹¹.

Horizontālās darbības

Tirgū vērojamās norises, piemēram, e-komercijas popularitātes pieaugums un piegādes ķēžu pārrobežu raksturs, rada jaunas problēmas tirgus uzraudzības jomā. Neraugoties uz to, vai runa ir par jaunu risku identificēšanu, tiešsaistes tirdzniecības vietu uzraudzību vai sadarbību ar jauna veida ekonomikas dalībniekiem, iestādēm ir jāizmanto proaktīva pieeja šo problēmu risināšanai. Lai nodrošinātu efektīvu tirgus uzraudzību, ir būtiski svarīgi pieņemt un integrēt jaunus rīkus un metodes iestāžu darbā. Papildus kopīgo problēmu un paraugprakses piemēru apspriešanai un saskaņotai pieeju tirgus uzraudzībai izstrādei, horizontālo darbību mērķis bija arī palielināt ieinteresēto personu informētību un veicināt sadarbību starp iestādēm. Darbību īstenošanas laikā pastāvīgi tika izmantotas iepriekšējās darbībās kopīgās zināšanas, lai efektīvi izmantotu pieejamos rīkus un resursus un palīdzētu iestādēm risināt jaunās problēmas.

- Darbība **“Komunikācijas pastiprinātājs”** deva iespēju TUI definēt dažādas ar komunikāciju saistītas vajadzības un problēmas, kā arī dalīties ar paraugprakses piemēriem, veidnēm un pamatnostādņēm veiksmīgu komunikācijas kampaņu īstenošanai. Darbības laikā tika arī uzsvērtā nepieciešamība veicināt apmaiņu un sadarbību starp TUI, lai izveidotu un uzturētu komunikācijas speciālistu tīklu.
- Darbības **“Riska novērtējums un pārvaldība”** laikā veiksmīgi tika izstrādāta kopīga, uz risku balstīta pieeja, lai identificētu jaunus riskus un optimizētu resursu izmantošanu, koncentrējot centienus uz produktiem, kuri rada vislielāko veselības un drošības apdraudējumu. Darbības īstenošanas laikā tika uzsvērtā nepieciešamība pastāvīgi veikt tirgus analīzi un riska novērtēšanu, lai proaktīvi identificētu un risinātu jaunās problēmas un sarindotu tās prioritārā kārtībā.
- Darbības **“Tiešsaistes tirgus uzraudzība”** rezultātā tika papildināta pieejamo rīku un resursu bibliotēka, lai palīdzētu TUI konstatēt un mazināt ar produktu drošumu saistītus riskus tiešsaistē. Darbības mērķis bija arī sniegt turpmākus norādījumus par to, kā izmantot jaunās tirgus uzraudzības pilnvaras, kas iestādēm piešķirtas ar Regulu (ES) 2019/1020, un tā ir arī palīdzējusi TUI racionalizēt ziņošanas procesu Produktu drošības garantijas parakstītājiem. Šī darbība parādīja, ka, lai gan problēmas joprojām pastāv, TUI droši izmanto to rīcībā esošos rīkus un resursus, lai reaģētu uz problēmām tiešsaistes tirgus uzraudzības jomā.

- Darbība **“Preces un produkti, ko pārdod ielu tirdziņos”** parādīja, cik svarīgi ir atrast veidus, kā efektīvi uzraudzīt un kontrolēt produktus, ko ielu tirdziņos vai tiešsaistes tirdzniecības vietās pārdod mazie ražotāji un mājražotāji. Darbības ietvaros tika izstrādāti attiecīgajām ieinteresētajām personām paredzēti informatīvie materiāli un TUI tika sniegti norādījumi, kā šajā konkrētajā tirgus segmentā veikt tirgus uzraudzību.

Gūtās atziņas

- **Kopīga riska novērtēšana.** Riska novērtēšanas pasākumi attiecībā uz produktiem, kas tika savākti izstrādājumu pārbaudē ietvaros, bija unikāla praktiska iespēja saskaņot praksi, ko izmanto dažādās TUI, kas atbild par tirgus uzraudzības pasākumu veikšanu attiecībā uz produktiem, kuri neatbilst testēšanas prasībām.
- **Testēšanas plānu apstrīdēšana.** Ja testēšanas plāna izstrāde ir īpaši sarežģīta (piemēram, ja nav pieejami attiecīgajam produktam tieši piemērojami standarti), pirms atlases veikšanas varētu būt lietderīgi aicināt ieinteresētās laboratorijas apspriest testēšanas metodes ar dalībniekiem un tehnisko ekspertu.
- **Jaunas tendences un riski.** TUI ir pastāvīgi jāpielāgojas jaunām norisēm tirgū un mainīgajai patērētāju uzvedībai. Lai reaģētu uz pieaugošajiem riskiem un nodrošinātu produktu drošumu, ir būtiski svarīgi izmantot tiesību aktos noteiktās pilnvaras un instrumentus. Ja trūkst iepriekš izstrādātu procedūru vai zināšanu, TUI ir jāatrod veidi, kā piemērot jaunus rīkus un izmantot esošos norādījumus, lai gūtu pieredzi.
- **Koncentrēšanās uz sadarbību un pieredzes apmaiņu.** Horizontālajās darbībās tika uzsvērtā nepieciešamība pēc ciešas sadarbības TUI starpā, lai nodrošinātu saskaņotu pieeju tirgus uzraudzībai, riska novērtēšanai un komunikācijas centieniem. Problēmu un pieredzes kopīgošana ļauj TUI efektīvāk izmantot pieejamos rīkus un materiālus, kas paredzēti darba atvieglošanai.

¹¹ Ziņojumā iekļauto rezultātu pamatā ir informācija, kas bija pieejama 2023. gada 14. aprīlī un ko sniegušas TUI.

4.3. Ieteikumi

Patērētājiem

- **Sekoiet līdzi informācijai Safety Gate.** Regulāri jāseko līdzi informācijai Safety Gate sistēmā, jo tajā ir pieejama informācija par atsauktajiem un aizliegtajiem produktiem, kuriem ir konstatētas drošuma problēmas. Par visām konstatētajām drošuma problēmām vienmēr jāziņo kompetentajai iestādei.
- **Iegādājieties produktus uzticamos mazumtirdzniecības kanālos.** Iegādājieties produktus no uzticamiem mazumtirgotājiem, kas var palīdzēt atrisināt jebkuru ar pirkumu saistītu problēmu vai drošuma jautājumu. Patērētājiem jāievēro piesardzība, iepērkoties tiešsaistes tirdzniecības vietās, jo īpaši, ja pārdevēji neatrodas Eiropas Savienībā.
- **Brīdinājumi, marķējums un instrukcijas.** Pievērsiet īpašu uzmanību brīdinājumiem un marķējumam, kas pievienoti produktam. Rūpīgi izlasiet instrukcijas, lai nodrošinātu drošu produkta lietošanu. Tām jābūt pieejamām pārdošanas valstī valodā(-s).
- **Pārbaudiet, vai uz produktiem ir norādīts Eiropas Savienībā iedibinātās juridiskās personas nosaukums un fiziskā adrese.**

Eiropas un valstu iestādēm

- **Nodrošiniet attiecīgo nozaru uzraudzību.** Visu CASP2022 projekta darbību laikā īstenoto testēšanas kampaņu rezultāti liecina, ka TUI būtu jāuzrauga konkrētas nozares. Regulāra testēšana un dokumentu pārbaudes var samazināt tirgū pieejamo nedrošo produktu skaitu.
- **Iesaistieties standartu izstrādē un uzlabošanā.** Lai sniegtu ieguldījumu standartu izstrādē vai uzlabošanā, TUI un Eiropas Komisijai būtu jāsadarbojas ar attiecīgajām Eiropas standartizācijas organizāciju komitejām. Standartizācijas darbā var noderēt atsevišķu TUI vai saskaņotās rīcības laikā veiktās testēšanas rezultāti.

Ekonomikas dalībniekiem

- **Apzinieties savus pienākumus saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem.** Ekonomikas dalībnieki atbild par to produktu drošumu, kurus tie laiž Eiropas vienotajā tirgū. Pirms jebkura produkta laišanas tirgū uzziņiet par visām piemērojamajām juridiskajām prasībām.
- **Brīdinājumi, marķējums un instrukcijas.** Īpašu uzmanību pievērsiet brīdinājumiem, marķējumam un instrukcijām, kas pievienotas produktam, jo tās sniedz būtisku informāciju par produktu un tā drošu lietošanu. Šai informācijai jābūt skaidrai, izsmeltošai un pieejamai pārdošanas valstī valodā(-s). Informācija, piemēram, ražotāja vai importētāja nosaukums un adrese, kā arī informācija par attiecīgo kontaktpersonu Eiropas Savienībā, nodrošina, ka produktu var viegli identificēt.
- **Pazīstiet savu piegādātāju.** Rūpīgi izvērtējiet un pārbaudiet piegādātāju, ar kuriem sadarbojaties, identitāti.
- **Atsaukumi.** Skaidri informējiet patērētājus par to, kā viņi saņems informāciju par iespējamām atsaukšanas darbībām. Padariet atsaukšanas paziņojumus skaidrus un pieejamus un vienmēr norādiet produkta radīto apdraudējumu. Regulāri uzraugiet atsaukšanas darbību ietekmi un attiecīgi pielāgojiet stratēģiju.
- **Ziņojiet par incidentiem kompetentajai iestādei.** Ja produkts rada drošības risku, ekonomikas dalībniekiem ir juridisks pienākums nekavējoties informēt tās dalībvalsts kompetento iestādi, kurā produkts ir darīts pieejams. Viena no paziņošanas metodēm ir Safety Gate izmantošana.

EIROPAS KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-pasts: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Komisija nav atbildīga par jebkādam šīs publikācijas atkalizmantošanas sekām.

© Eiropas Savienība, 2023

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politiku īsteno, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu 2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).
Ja vien nav norādīts citādi, šo dokumentu atkalizmantot atļauts ar Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka ir atļauta atkalizmantošana ar pienācīgu atsaukšanos uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.

Tādu elementu izmantošanai vai reproducēšanai, kuri nepieder Eiropas Savienībai, var būt jāsaņem atļauja tieši no attiecīgajiem tiesību turētājiem.

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama portālā Europa:
https://europa.eu/european-union/index_lv

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03693-8 doi:10.2838/982177 DS-04-23-519-LV-N